

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Mossebo

- Områdeskod
SE0310702

- Bevarandeplanen
reviderad/fastställd
2016-12-12
2005-12-13

- Beteckning
0600-40-0702

Bakgrund

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut Natura 2000-områden. Genom utpekandet åtar sig länderna att naturmiljöerna och arterna i varje område långsiktigt ska bevaras. Natura 2000-nätverket är viktigt i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I de båda direktiven listas särskilt värdefulla naturmiljöer och arter.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen beskriver området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturmiljöer och arter som ska vara i gynnsamt bevarandetilstånd. Även vad som kan påverka Natura 2000-området negativt, behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, liksom uppföljning beskrivs också. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen och kan revideras när ny kunskap tillkommer eller om omständigheterna i eller utanför området ändras.

Lagstiftning

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kapitlet 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Tillstånd krävs inte för de åtgärder som behövs för skötseln av naturmiljöerna i området. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument utan ett underlag för prövningar av eventuella åtgärder i Natura 2000-området.

Kontakt

Vid frågor om Natura 2000 kontakta Länsstyrelsen:

- Telefon växel: 010-22 36 000
- E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0310702 Mossebo

Kommun: Gislaved

Områdets totala areal: 1,4 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2005-12-13

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

6410 - Fuktängar

6510 - Slätterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

I Natura 2000-området Mossebo är de prioriterade bevarandevärdena de öppna slätter- och betesmarkerna med dess artrika flora. Vid eventuella målkonflikter har bevarandet av slätterängarna högst prioritet.

Motivering: Området har mycket höga värden knutna till slätterängar i låglandet och de olika typerna av betesmark (silikatgräsmarker, fuktängar). Slättermark har stor betydelse för hotade artgrupper såsom slättergynnade kärlväxter, fjärilar och vildbin, här förekommer t.ex. den starkt hotade växten mosippa. Silikatgräsmark är en prioriterad naturtyp inom EU och ett hotat markslag även inom landet. Hävdade fuktängar är viktiga för den biologiska mångfalden inom flera artgrupper, t.ex. fjärilar, vildbin och fåglar.

Prioriterade åtgärder: Årlig fagning, slåtter och höbärgning på slåttermark. Årligt bete på betesmark. Vid behov röjning av sly och utglesning av trädskikt.

Beskrivning av området

Vid Mossebo Norrgård finns en låg ås med en artrik torräng och söder och öster om den två ytterligare torrängar. Den sydligaste av ängarna, som ligger strax söder om boningshuset, har inte hävdats på några år. De övriga sköts med lieslätter. På den nordligaste torrbacken växer bl.a. mosippa, backtimjan, kattfot, jungfrulin, slåttergubbe, ängsvädd och svinrot. De två andra slåtterängarna är bitvis friskare med inslag av bl.a. svinrot, ängsvädd, ängshavre, prästkrage och ormrot. Området har höga botaniska värden, framför allt på grund av den rika förekomsten av mosippa, men även på grund av den stora rikedom av ängsarter. Flera av de växter som är knutna till slåtterängar är idag ovanliga eftersom ängar som slås med lie blivit ovanliga och det är därför viktigt att slåtterhävden fortsätter. Mosippan har minskat sin utbredning i Sverige kraftigt under 1900-talet och de lokaler som finns kvar är därför viktiga att bevara.

Söder om ängsmarkerna finns en mindre hagmark som bitvis har höga naturvärden även den. Flera av ängsarterna förekommer även i betesmarken, och deras förutsättningar att kunna finnas kvar i området är beroende av att även betesmarken fortsätter att hävdas med på ett sätt som gynnar dem (årligt bete, och undvikande av gödsling). Delar av betesmarken har tidigare också varit slåtteräng.

Vad kan påverka negativt

Det största hotet mot området är utebliven eller otillräcklig skötsel. Minskad eller upphörd hävd leder på sikt till igenväxning med buskar och träd samt utarmning av den hävdgynnade florans och faunan.

Generella hot som riskerar att försämra mångfalden av arter och strukturer i området kan t.ex. vara:

- Försämring eller förlust av grässvål t.ex. på grund av vildsvinsbök.
- Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar
- Vattenburna föroreningar
- Igenväxning kring äldre träd eller buskar av ljuskrävande arter, främst ek. Även äldre hamlade träd kan vara känsliga för beskuggning/konkurrens.
- Spridning av bekämpningsmedel eller växtnäringssämnen, även tillskottsutfodring eller sambete med gödslade betesmarker eller vall på åkermark kan indirekt innebära tillförsel av näringsämnen.
- Användning av avmaskningsmedel som är negativt för den dynglevande skalbaggsfaunan.
- Avverkning av äldre träd eller buskar med höga naturvärden
- Markexploatering eller annan förändring av markanvändningen i objektet eller i angränsande område, t.ex. skogsplantering, dikning, täktverksamhet eller samhällsbyggande i olika former.
- Inplantering/sådd av arter annat än i naturvårdssyfte.
- Körning med tunga fordon vid olämpligt vägslag, eller annan verksamhet som orsakar bestående markskador
- Anläggande av längre eller kortare upplag eller förvaring av avfall, jord, sten, grus foder etc.

Generella texter kring vad som påverkar naturtyper och arter negativt finns även i Naturvårdsverkets naturtyps- och artspecifika vägledning.

Bevarandeåtgärder

Vid behov tecknande av skötselavtal/miljöstödsavtal

Aktuellt är förbättrad hävd av ängarna. Återupptagen slåtter i den södra ängen. Årlig slåtter och höbärgning ängsmarkerna. Årligt bete i betesmarken. Vid behov röjning av igenväxningsvegetation.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6270 - Silikatgräsmarker**

Areal: 0,12 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

De torrare delarna av betesmarken hör till naturtypen silikatgräsmarker. I floran märks bland annat hävdgynnade arter som svinrot, bockrot, backsippa och backtimjan.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Silikatgräsmarkerna ska vara artrika, präglade av en lång hävdkontinuitet och ha en naturlig näringsstatus. Naturtypen ska hållas öppen, ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt området artmångfald och får förekomma. Betetrycket ska vara tillräckligt för att främja den biologiska mångfalden, framför allt i form av ängs- och betesmarksarter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. jungfrulin, bockrot och prästkrage ska vara vanligt förekommande. Typiska insektsarter av t.ex. fjärilar och spillningslevande bladhorningar ska bibehållas eller öka i frekvens och utbredning. Arealen silikatgräsmarker ska vara minst 0,1 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner, eller kan med relativt små insatser restaureras så att strukturer och funktioner återskapas. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda under förutsättning att betetrycket blir lite högre.

6410 - Fuktängar

Areal: 0,69 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Fuktigare delar av betesmarken är klassade till naturtypen fuktängar. I floran märks arter som hirsstarr, ängsvädd och jungfru marie nycklar. Delar av fuktängen har ett ganska tätt trädsikt vilket missgynnar den hävdberoende floran.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Fuktängarna ska ha präglats av en lång beteskontinuitet och ligga på fuktig-blöt mark med naturlig hydrologi. Naturtypen ska vara öppen, men ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt området biologiska mångfald och får förekomma. Hävdtrycket ska vara tillräckligt för att främja en hög artrikedom inom flera artgrupper, t.ex. fjärilar, bin, fåglar och kärlväxter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. gökblomster, hirsstarr och sumpmåra ska vara vanligt förekommande. Arealen fuktäng ska vara minst 0,6 hektar.

Bevarandetillstånd

Måttligt eller svagt bevarandetillstånd: Naturtypen riskerar att snart förlora viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är svaga om inte hävden förstärks och trädsiktet glesas ut.

6510 - Slätterängar i låglandet

Areal: 0,44 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen är beskriven i områdesbeskrivningen ovan. I ängsfloran finns den starkt hotade arten mosippa.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Slätterängar i låglandet ska vara artrika, präglade av en lång kontinuitet av slätterängsskötsel och ha en naturlig näringsstatus. Naturtypen ska vara öppen, men ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt områdets biologiska mångfald och får förekomma. Slättermarkernas höga värde för många hotade artgrupper, som t.ex. slättergynnade kärlväxter, fjärilar och vildbin, ska främjas och bevaras genom årlig hävd och lämplig skötsel. Typiska arter för naturtypen som t.ex. prästkrage, hirsstarr och slätterfibbla ska vara vanligt förekommande. Förekomsten av mosippa ska vara stabil eller ökande. Arealen slätterängar i låglandet ska minst vara 0,4 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner, eller kan med relativt små insatser restaureras så att strukturer och funktioner återskapas. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda under förutsättning att hävden förstärks.

Dokumentation

Länsstyrelsen i Jönköpings län 1988, Ängs- och hagmarker i Gislaveds kommun, länsstyrelsens meddelande 1988:4

Uppgifter från ängs- och betesinventeringen, databas Jordbruksverket

Uppgifter från länsstyrelsen hotartsregister

Ekonomisk karta från 1950 talet

Uppgifter från Artportalen

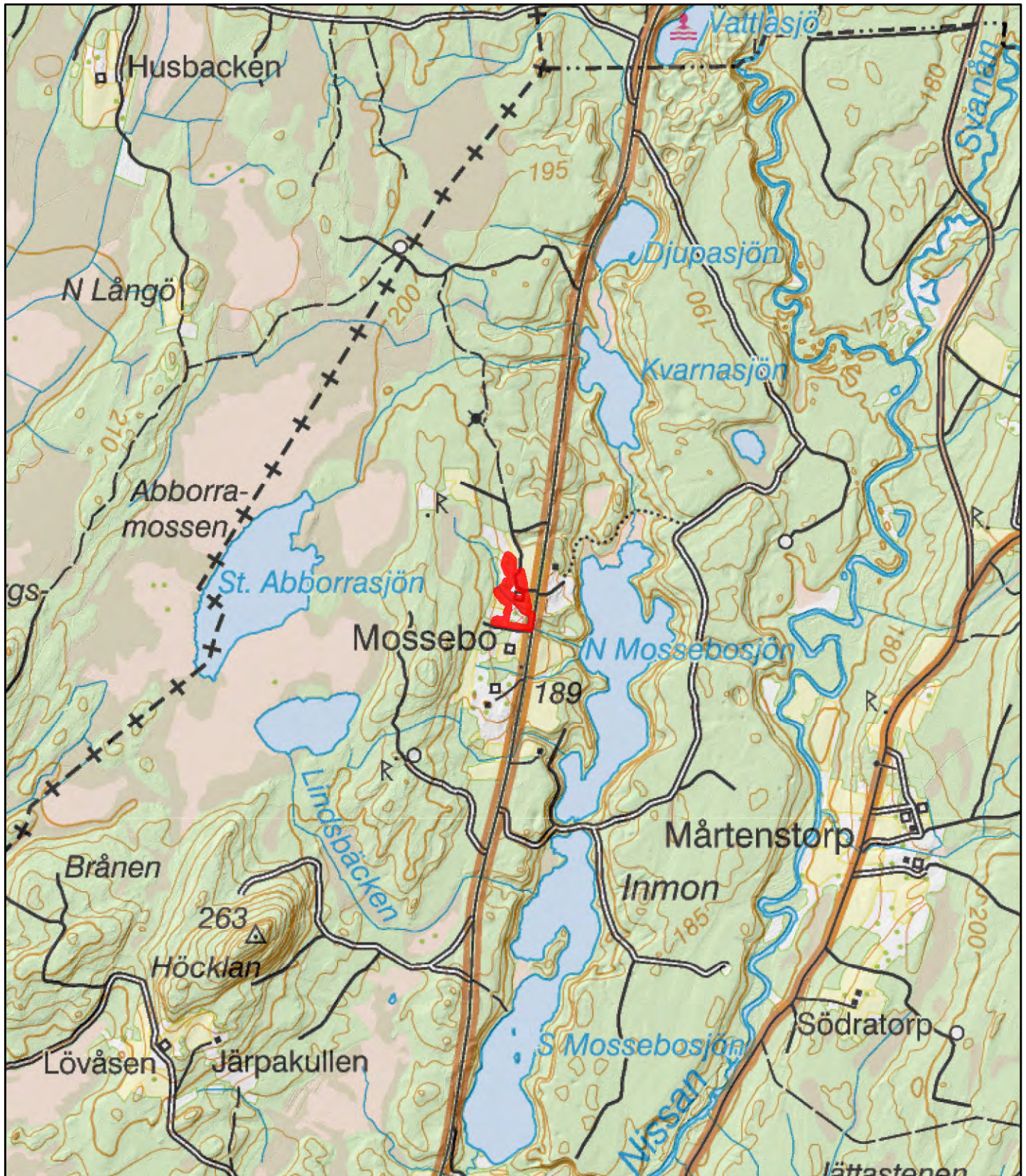
Modernt ortofoto

Bilagor

Kartbilaga (översiktskarta och naturtypskarta).

Natura 2000-område

Mossebo (SE0310702)

1:20 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Natura 2000-område

Mossebo

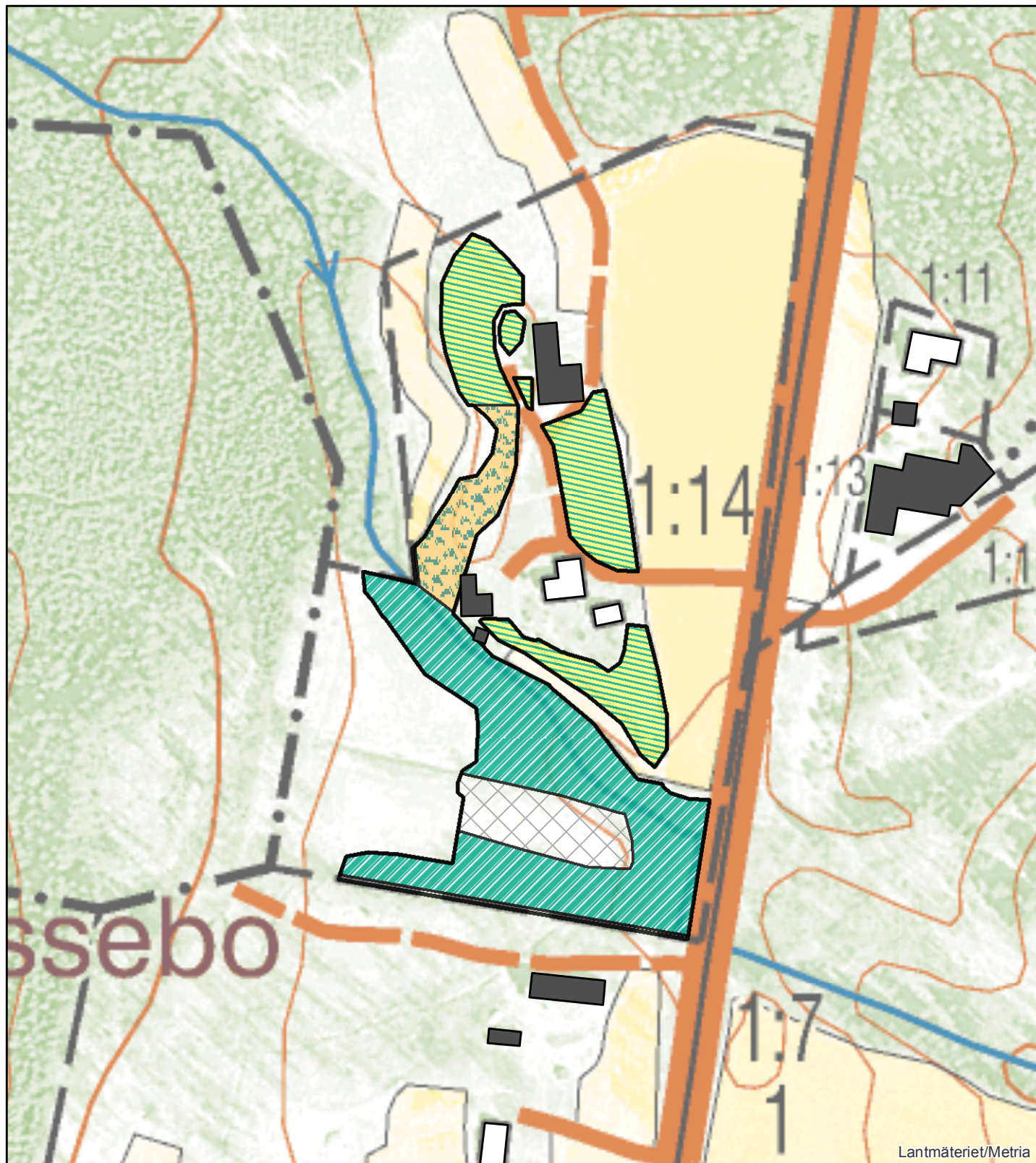
Natura 2000-område

Mossebo
(SE0310702)

Bilaga
naturtypskarta

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Naturtyper

- Silikatgräsmarker (6270)
- Fuktängar (6410)
- Slätterängar (6510)
- Ej Natura 2000-habitat

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

0 20 40 60Meter

